

інфраструктури.

Таким чином, зважаючи на вище зазначене, слід вказати на наявність низки позитивних передумов для формування конкурентних умов функціонування підприємств залізничного транспорту і в подальшому розбудови конкурентної моделі ринку залізничних перевезень, аналогічної світовим моделям розвитку залізничного транспорту. Однак, повноцінне функціонування конкурентного ринку залізничних перевезень в Україні на сьогодні залежить від сформованості інституційних, організаційних, інвестиційних, технічних і технологічних засад реалізації такої ініціативи, що потребує досягнення консенсусу між бізнесом як споживачами послуг залізничного транспорту та АТ «Укрзалізниця» в ряді стратегічно значущих питань розвитку залізничного транспорту.

УДК 629.45.083.629.48

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАСАЖИРСЬКОГО
ВАГОНУ ПРОТЯГОМ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ**

**SYSTEMATIZATION OF SAFETY OF PASSENGER WAGON WITH
AN EXTENDED LIFE CYCLE**

*докт. техн. наук Ю.Є. Калабухін, канд. екон. наук Н.М.Каменева
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*D.Sc. (Tech.) Y.E. Kalabukhin, PhD (Econ.) N.N.Kameneva
Ukrainian state University of railway transport (Kharkiv)*

В практиці закупівель у Західній Європі всі тендерні пропозиції, які пов'язані з рухомим складом залізниць, наряду з багатьма критеріями вибору рішення обов'язково застосовується критерій вартості життєвого циклу. Вартість життєвого циклу, у своєму широкому сенсі, означає сукупність витрат, що пов'язані з утриманням та використанням техніки. Ці позиції охоплюють капітальні витрати, елементи логістичної підтримки, експлуатаційні витрати, та витрати на утримання рухомого складу.

Вартість життєвого циклу рухомого складу залізниць залежить від багатьох факторів, які визначаються виробником, оператором рухомого складу, оператором інфраструктури, а також компанією, яка обслуговує рухомий склад.

Виробник рухомого складу може впливати на вартість життєвого циклу як за рахунок технічних показників, так і за рахунок надійності, ремонтпридатності та придатності до обслуговування. Ці якості виробник закладає на етапі проектування шляхом підбору відповідних

конструкторських рішень. Надійність, ремонтпридатність та придатність до обслуговування рухомого складу є вирішальними факторами, які визначають якість, ефективність та економічність експлуатації рухомого складу, і тим самим такими, що впливають на задоволеність компанії, яка експлуатує рухомий склад. Ці параметри оказують вплив на вартість життєвого циклу, а також визначають обсяг необхідних інвестицій, оскільки прямо пропорційні кількості рухомого складу, для того щоб реалізувати необхідний обсяг перевезень. Виробники також підкреслюють, що значний вплив на вартість життєвого циклу рухомого складу оказують фактичні умови експлуатації.

На теперішній час у зв'язку із значним фізичним зносом пасажирських вагонів залізниць України гостро виникає проблема їх оновлення. Оновлення парку пасажирських вагонів можливо як за рахунок придбання нових зразків, так і за рахунок модернізації тих, що існують. У всякому разі це потребує значних капітальних вкладень з обов'язковим техніко-економічним обґрунтуванням вибору найвигіднішого альтернативного варіанту зразків техніки або зарубіжних, або вітчизняних виробників. В основу цього вибору слід покласти критерій вартість життєвого циклу пасажирського вагону.

Першим етапом концептуального підходу до визначення вартості життєвого циклу пасажирського вагону в умовах залізниць України щодо його експлуатації, обслуговування та утримання в технічно справному стані є систематизація його життєзабезпечення протягом життєвого циклу. Схема життєзабезпечення пасажирського вагону протягом життєвого циклу у відповідності до умов його експлуатації та системи утримання в технічно справному стані на залізницях України наведено на рис 1.

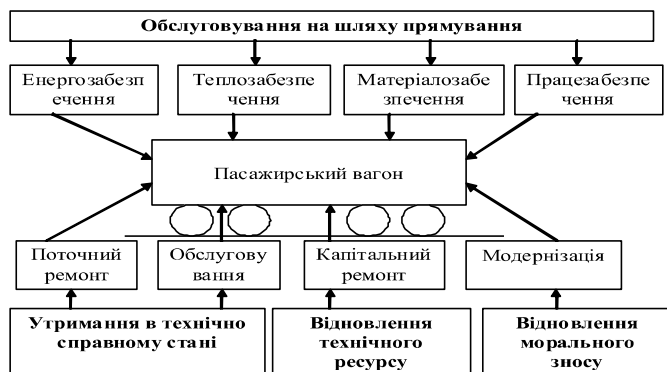

Рис. 1. Схема життєзабезпечення пасажирського вагону протягом життєвого циклу в умовах залізниць України